

Уманський національний
університет садівництва

Факультет агрономії

Кафедра
рослинництва
ім. О. І. Зінченка

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СИСТЕМИ СУЧАСНИХ ІНТЕНСИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

Рівень вищої освіти:	<u>магістр</u>
Спеціальність:	<u>201 Агронія</u>
Освітня програма:	<u>другого (магістерського) рівня вищої освіти</u>
Навчальний рік, семестр:	<u>2023-2024 н.р., семестр 1</u>
Курс (рік навчання)	<u>1 (1)</u>
Форма навчання:	<u>денна (заочна)</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>8</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова / вибіркова:	<u>вибіркова</u>

Лектор курсу	Світлана ТРЕТЬЯКОВА
Профайл лектора	https://crops.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/poltoretska-natalia-mykolaivna.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	Lanatretyakova1983@gmail.com
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=220
Консультації	Що четверга з 15 ⁰⁰ по 16 ⁰⁰ в аудиторії №60 навчального корпусу №1

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Освітня програма	<u>Агронія</u>
Перелік загальних компетентностей	<p>ЗК 2. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення.</p> <p>ЗК 3. Здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу.</p> <p>ЗК 4. Здатність володіння українською та щонайменше однією з іноземних мов на рівні професійного і побутового спілкування.</p>
Перелік фахових компетентностей	<p>ФК 4. Володіння методами оцінки стану агрофітоценозів та прийомами корегування технології виробництва сільськогосподарських культур з урахуванням ґрунтово-кліматичних умов зони.</p> <p>ФК 5. Володіння методами програмування врожаю польових культур з урахуванням різних рівнів агротехнологій.</p> <p>ФК 6. Уміння дати оцінку придатності земель для вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням виробництва якісної продукції.</p> <p>ФК 7. Уміння використовувати результати наукових досліджень щодо забезпечення інтенсивних та інших технологій, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур.</p> <p>ФК 12. Проектно-технологічна діяльність:</p> <ul style="list-style-type: none"> – готовність застосовувати кваліфіковані методологічні підходи до моделювання сортів, систем захисту рослин, прийомів і технологій виробництва продукції рослинництва; – здатність використовувати інноваційні процеси в агропромисловому комплексі при проектуванні та реалізації екологічно безпечних, економічно-ефективних технологій виробництва продукції рослинництва та відтворення родючості ґрунтів різних агроландшафтів; – здатність розробляти адаптивні системи землеробства для сільськогосподарських установ і господарств;

	– здатність забезпечити екологічну безпечність агроландшафтів та економічну ефективність при вирощуванні сільськогосподарських культур.
Перелік програмних результатів навчання	ПРН 6. Оцінювати сучасний асортимент мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин, продуктів біотехнологій з метою розробки науково-обґрунтованих систем їхнього застосування. ПРН 7. Розробляти та реалізовувати проекти екологічно-безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності.

Опис дисципліни	
Структура навантаження студентів	Кількість годин – 180 Кількість лекційних годин – 26 Кількість Лабораторних/практичних занять – 54 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 100 Форма підсумкового контролю – іспит
Методи навчання	В рамках вивчення дисципліни передбачено проведення: - лекцій. За структурою заплановані лекції поділяються на вступні, тематичні, заключні, оглядові, установчі. Для проведення лекцій використовується мультимедійний комплекс для наочного відображення представленого матеріалу; - лабораторні/практичні заняття. На заняттях використовується теоретичне й практичне вивчення еколого-біологічних особливостей, а також розробка нових й оптимізація існуючих еколого-біологічних технологій вирощування сільськогосподарських культур. З метою кращого засвоєння матеріалу планується використання тестів, написання рефератів, вирішення ситуаційних задач тощо. За окремими темами планується проведення семінарів із залученням фахівців з виробництва.
Мета курсу	передбачає оволодіння здобувачами знаннями і вміннями вести агрономічну діяльність у відповідності із раціональним використання природних ресурсів та формування знань щодо новітніх світових технологій вирощування сільськогосподарських культур, подолання і вирішення проблем, що виникають у агрономічній діяльності.
Завдання курсу	Засвоїти магістрами теоретичних основ і методичних прийомів складання сучасних технологічних схем вирощування польових культур на основі знання ботанічних, морфологічних та фізіологічних особливостей культури, з урахуванням факторів росту і розвитку рослинного організму, ознайомлення з найбільш застосовуваними технологіями в сучасному рослинництві.
Зміст дисципліни	
Тематика лекцій	Теоретичні основи « Системи сучасних інтенсивних технологій» Тема 1. Сучасна інтенсивна технологія вирощування пшениці озимої. Тема 2. Сучасна інтенсивна технологія вирощування соняшнику за “ Clear Field (сумо)”. Тема 3. Досвід Німеччини: технологія смугового обробітку (strip-till). Тема 4. ГІС технології у рослинництві. Тема 5. Екологічно-чисті технології вирощування зернових і зернобобових культур. Тема 6. Органічні технології вирощування зернових і кормових культур. Тема 7. Адаптивні та адаптовані технології вирощування сільськогосподарських культур. Тема 8. Біоензимна технологія вирощування сільськогосподарських культур.

	Topic 9 Modern intensive sunflower cultivation technology. Topic 10 Modern intensive technology for growing alkaloid crops (chicory, hops, tobacco).
Політика дисципліни	
Організація навчання	Регулярне відвідування лекцій, активна участь на практичних заняттях, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи. Організація навчання відбувається згідно розкладу http://mkr.udau.edu.ua/
Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни здобувач може набрати максимально 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки рефератів або есе до семінарських занять, проведення контрольних заходів студенти повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу доброчесності Уманського НУ: https://mon.udau.edu.ua/assets/files/normativni/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf .

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
ЗМ 1							ЗМ 2							30	100
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	МК 1	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	МК 2		
4	4	4	4	4	5	10	4	4	4	4	4	5	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Конспект лекцій, навчальні посібники, монографії, дов. й ін. література.

1. Методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять для здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія денної форми навчання ступеня вищої освіти «Магістр» факультету агрономії для студентів факультету агрономії освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 201 Агрономія. Умань: Редакційно- видавничий відділ УНУС, 2023. 27 с.

2. Методичні рекомендації до виконання та оформлення контрольної роботи з еколого-біологічного рослинництва для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 201 «Агрономія». Умань: Редакційно- видавничий відділ УНУС, 2023. 20 с.

3. Робочий зошит для студентів факультету агрономії освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 201 Агрономія. Умань: Редакційно-видавничий відділ УНУС, 2023. 40 с.

4.Присяжнюк О. І., Третякова С. О., Рассадіна І. Ю., Воробйова Н. М., Климович Н. М., Войтовська В. І., Кононенко Л. М. Шкали росту та розвитку хлібів першої та другої групи: метод. рек. Нац. акад. аграр. наук України. Редакційно-видавничий відділ Нілан-ЛДТ, 2020., 17 с. (0,98)

5. Присяжнюк О. І., Третякова С. О., Войтовська В. І., Приходько В. О., Крижанівський В. Г., Леонова К. П., Кононенко Л. М. Шкали росту та розвитку рослин родів *Sorghum* та *Setaria*: метод. рек. Нац. акад. аграр. наук України. Редакційно-видавничий відділ Нілан-ЛДТ, 2020., 32 с. (1,86)

Рекомендована література

Базова

1. Рослинництво: Підруч., вид. третє, доповн. і перероб.. О.І. Зінченко – Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2016. 612 с.

2. Рослинництво: Практикум. [Зінченко О.І., Коротєєв А.В., Каленська С.М. та ін.]; За ред. О.І. Зінченка. Вінниця: Нова Книга, 2008. 536 с.

3. Лихочвор В.В., Петриненко В.Ф. Рослинництво. Сучасні інтенсивні технології вирощування основних польових культур. Львів; НВФ (Українські технології, 2006). 730 с.

4. Рослинництво: Лабораторно практичні заняття Зернові культури. Навчальний посібник Ч. 1.. Фурсова Г.К., Фурсов Д.І., Сергєєв В.В., За ред Г.К. Фурсової. Харків: ТО Ексклюзив, 2004. 380 с.

5. Рослинництво: Лабораторно-практичні заняття. Технічні та кормові культури, Ч. 2. Г.К. Фурсова, Д.І. Фурсов, В.В. Сергєєв; За ред. Г.К. Фурсової. Харків: ТО Ексклюзив, 2008 – 356 с.

6. Рослинництво: Підручник. В.Г. Влох, С.В. Дубковецький, Г.С. Кияк, Д.М. Онищук; За ред. В.Г. Влоха. - К.: Вища шк., 2005. 382 с.

7. Рослинництво: Лаб.-практ. заняття: Навч. посіб. для вищ. агр. закл. освіти II-IV рівня акредитації з напрямку „Агрономія”. Д.М. Алімов, М.А. Білоножко, М.А. Бобро та ін.; За ред. М.А. Бобро та ін. К.: Урожай, 2001. 392 с.

8. Рослинництво: Підручник. С.М. Каленська, О.Я. Шевчук, М.Я. Дмитришак, О.М. Козяр, Г.І. Демидась; За ред. О.Я. Шевчука. К.: НАУ, 2005. 502 с.

9. Системи технологій В АПК: Навч. посіб.. Г.М. Господаренко, В.О. Єщенко, С.П. Полторецький та ін. Умань: Редакційно-видавничий центр, 2008. 368 с.

10. Насінництво багаторічних та однорічних кормових культур: навчальний посібник. Г. І. Демидась, І. Т. Слюсар, С. П. Полторецький та ін.; за ред. проф. Г. І. Демидася, І. Т. Слюсаря. К.: НУБіП України, 2018. 232 с.

11. Карпенко В. П., та ін. Шкодочинні організми посівів колосових злаків. В. П. Карпенко, Д. М. Адаменко, І. С. Кравець, О. Г. Сухомуд, Р. М. Притуляк, С. П. Полторецький, О. Д. Лук'янець, С. С. Шутко, В. В. Любич; за ред. В. П. Карпенка. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 127 с.

12. Мостов'як І. І., та ін. Агроекологічне обґрунтування контролю чисельності домінуючих шкідливих організмів зернових колосових культур : монографія [Текст]. І. І. Мостов'як, С. М. Мостов'як, С. П. Полторецький, А. П. Березовський, О. П. Сержук ; за ред І. І. Мостов'яка. Умань : Видавничо-поліграфічний центр "Візаві", 2021. 328 с.

13. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. 2-е видання, виправлене. Київ: Центр Навчальної літератури, 2004. 808 с.

14. Землеробство з основами ґрунтознавства, агрохімії та екології: Навчальний посібник для підготовки фахівців у вищих аграрних закладах II–IV рівнів акредитації. М.Я.Бомба, Г.Т. Періг, С.М. Рижук та ін. К.: Урожай, 2003. 400 с.

15. Демидась Г. І. Кормовиробництво: практикум. Г. І. Демидась, І. Т. Слюсар, С. П. Полторецький, В. А. Вергунов; за ред. проф. Г. І. Демидася, І. Т. Слюсаря. К.: ТОВ «Прінтеко», 2020. 490 с.

16. Кормовиробництво: практикум. Г. І. Демидась, І. Т. Слюсар, С. П. Полторецький, В. А. Вергунов; за ред. проф. Г. І. Демидася, І. Т. Слюсаря. К.: Нора-прінт, 2020. 556 с.

17. Бур'яни та боротьба з ними: навчальний посібник з гербології. В.О. Єщенко, П.Г. Копитко, М.В. Калієвський та ін.; За ред. В.О. Єщенка, Вінниця: ФОП Рогальська О.І., 2019. 158 с.

18. В.О. Єщенко, А.П. Бутило, П.Г. Копитко та ін. Землеробство. тлумачний словник: Навч. Посібник. За ред. В.О. Єщенка. Вінниця: ФОП Рогальська О.І., 2017. 216 с.

19. Єщенко В.О., Копитко П.Г., Бутило А.П., Опришко В.П. Землеробство: Підручник. К.: Лазурит – Поліграф, 2013. 376 с.

20. Танчик С.П. Технології виробництва продукції рослинництва: підруч. /Танчик С.П., Дмитришак М.Я., Алімов Д.М. та ін.; за ред. С.П. Танчика та М.Я. Дмитришака. К.: Слово, 2009. 1000 с.

Допоміжна

1. Poltoretskyi S., Poltoretska N., Kononenko L., Tretiakova S., Bilonozhko V. Ecological and biological features of formation of millet seeds. Вісник Уманського НУС. Умань, 2020. №1. С. 81–84. Doi 10.31395/2310-0478-2020-1-81-84.
2. Poltoretskyi S., Tretiakova S., Mostoviak I., Yatsenko A., Poltoretska N., Berezovskyi A. The influence of the duration, the method of sowing and the reduction rates on the growth and productivity of winter wheat. Зб. наук. пр. Уманського НУС. Умань, 2020. Вип. 96. Ч. 1: Агрономія. С. 23–52. [Doi 10.31395/2415-8240-2020-96-1-52-71](https://doi.org/10.31395/2415-8240-2020-96-1-52-71).
3. Svitlana Tretiakova, Viktoriia Voitovska, Nataliia Klymovych, Svitlana Maslovata, Mykhailo Osipov, Liudmyla Khudik, Oleksandra Polunina, Vitalii Prykhodko, Andrii Novak, Oksana Strilets. Ecological Assessment of Conditions for Sorghum (*Sorghum Bicolor*) Cultivation Based on the Determination of its Yield Plasticity. *Ecological Engineering & Environmental Technology* 2022, 23(5), 145–152 <https://doi.org/10.12912/27197050/151917> ISSN 2719-7050, License CC-BY 4.0
4. І.І. Бойко, С.О. Третякова, Н.М. Климович, О.В. Шевчук Господарсько-біологічні показники зернового сорго залежно від сортових особливостей вітчизняної та іноземної селекції.. Наукові праці Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків, 28, 2020, 43-52с. [ISSN 2410-1281](https://doi.org/10.31395/2410-1281)
5. Tretiakova S.O., O.P. Serzhuk, O.A. Yereimeieva, Y. F. Tereshchenko. Вплив фомопсису на формування рівня врожайності насіння гібридів соняшнику. Наукові праці Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків, 28, 2020, 147-155с. [ISSN 2410-1281](https://doi.org/10.31395/2410-1281)
6. Любич В.В., Войтовська В.І., Климович Н.М., Третякова С.О. Формування посівних властивостей зерна сорго цукрового залежно від сорту, тривалості зберігання та оброблення регуляторами росту. Вісник Уманського НУС, 1, 2020, стор. 30-36. [DOI: 10.31395/2310-0478-2020-1-30-35](https://doi.org/10.31395/2310-0478-2020-1-30-35)
7. Присяжнюк О.І., Климович Н.М., Полуніна О.В., Євчук Я.В., Третякова С.О., Кононенко Л.М., Войтовська В.І., Михайловин Ю.М. М 54 Методологія і організація наукових досліджень в сільському господарстві та харчових технологіях. Вінниця, ТОВ «Нілан-ЛТД», 2021.300 с. ISBN 978-966-924-927-2 <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/8676>
8. Svitlana Tretiakova, Yevhenii Krysachenko and other. Introduction and technology of the growing peanuts as the main niche crop. The scientific paradigm in the context of technological development and social change : Scientific monograph. Part 2. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. Pp. 118-139 [ISBN: 978-9934-26-297-5 DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-297-5-24](https://doi.org/10.30525/978-9934-26-297-5)
9. Вишневіська Л. В., Господаренко Г. М., Полторецький С. П. та ін. Родючість ґрунту і продуктивність буряку цукрового: монографія; за ред. Г. М. Господаренка і С. П. Полторецького. Умань: Видавничо-поліграфічний центр "Візаві", 2020. 184 с.
10. Оптимізація елементів технології вирощування пшениці озимої у Правобережному Лісостепу України: монографія. С. О. Третякова, С. П. Полторецький, А. О. Яценко, Н. М. Полторецька, Л. М. Кононенко, С. А. Пташник; за ред. С. П. Полторецького. Умань: Видавничо-поліграфічний центр "Візаві", 2019. 152 с.
11. Tretiakova Svitlana, Klymovych Nataliia, Oliinyk Maksym, Bulda Dariia, Vlasova Nataliia. Soy as a booming business. *The 15th International scientific and practical conference “The main directions of the development of scientific research”* (April 18 – 21, 2023) Helsinki, Finland. International Science Group. 2023. Pp. 13-16. [ISBN – 979-8-88955-326-7 DOI – 10.46299/ISG.2023.1.15](https://doi.org/10.46299/ISG.2023.1.15)
12. Tretiakova S. O., Kobiziuk D. S., Khyrna D. Yu., Sharchenko B. O. Innovative aspects of growing high-quality plant products // *Scientific progress: innovations, achievements and prospects. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference*. MDPC Publishing. Munich, Germany. 2023. Pp. 12-15. [URL: https://sci-conf.com.ua/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-scientificprogress-innovations-achievements-and-prospects-6-8-02-2023-myunhen-nimechchinaarhiv/](https://sci-conf.com.ua/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-scientificprogress-innovations-achievements-and-prospects-6-8-02-2023-myunhen-nimechchinaarhiv/).
13. Tretiakova S., Krysachenko Ye., Labai D., Rusalovskiy T., Fedorov B. Smart technologies in agricultural management. *The 7th International scientific and practical conference “Science and innovation of modern world”* (March 23-25, 2023) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2023. Pp. 15-19. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiyascience-and-innovation-of-modern-world-23-25-03-2023-london-velikobritaniyaarhiv/>.
14. Tretiakova S. O., Veretko V., Liubarskiy V., Maidaniuk V. The structure of the harvest depending on the width of the row spacing and varietal characteristics of grain sorghum. *The 6th International scientific and practical conference “Science and innovation of modern world”* (February 23-25, 2023) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2023. [ISBN 978-92-9472-194-5](https://doi.org/10.31395/2415-8240-2023-96-1-15-24)

15. Novak Larysa Leonidivna, Tretiakova Svitlana Oleksiivna, Ilchenko (Skakun) Viktoriia, Hrynivetska Iryna Hryhorivna. Monitoring of varietal impact of toxic substances accumulation in peanuts Agrotechnologies and agricultural industry Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference «Current Issues and Prospects for The Development of Scientific Research» (April 19-20, 2023). Orléans, France, Pp. 604-611. <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.04.2023.065>

Інформаційні ресурси

1. Міністерство аграрної політики України.

<https://minagro.gov.ua/>

2. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України

<https://mepr.gov.ua/>

3. Рослинництво:

<https://landlord.ua/news/roslinitstvo/>

4. Державна служба з охорони прав на сорти рослин:

<https://sops.gov.ua/news.>